

Chceme lidem dopřát nástroj obecného referenda, říká Libor Vondráček

26.9.2025 - Libor Vondráček | Strana svobodných občanů

Libor Vondráček je předsedou Svobodných. Ve volbách kandiduje jako lídr společné kandidátky SPD, Trikolory, Svobodných a PRO na jihu Čech. „Řekli jsme si, že teď palčivé problémy opravdu vyžadují, abychom síly spojili a ne hazardovali s tím, že naše hlasy opět propadnou,“ vysvětluje.

Demokracie po vzoru Švýcarska, konec inkluze nebo nadřazenosti předpisů EU. To je část receptů jihočeského lídra společné kandidátky SPD, Trikolory, Svobodných a PRO Libora Vondráčka, které mají zlepšit život v Česku. V kraji se chce zaměřit na dostupnost zdravotní péče nebo dopravní tepny.

Jaká témata ve volbách vidíte jako klíčová?

Pro nás je to ekonomika. Je to drahota, která je způsobená umělým zdražováním, politikou Green Deal, emisními povolenkami, ale i nezodpovědnou politikou posledních dvou vlád, které nám tady v celku vytvořily dluhy dva biliony korun.

Zmínil jste Green Deal, na jihu Čech je ale ochrana přírody poměrně velké téma.

Mám velice rád přírodu, vyrůstal jsem v ní, v Jindřichově Hradci už roky organizuji úklidy v parku. Ale Green Deal má s ochranou přírody velice málo společného, je to plán Evropské unie zcela překopat naše životy a zavádět různá opatření od emisních povolenek pro domácnosti po zákaz výroby aut na benzín a naftu schválený koalici SPOLU.

Co s tím ale chcete udělat?

Pokud dostaneme ten silný mandát, tak chceme být silou, která může změnit naše slepé následování Green Dealu a těchto ideologických nápadů. Protože to nejsou ekologové, to nejsou ochránci přírody. To jsou lidé, kteří si berou přírodu do úst, aby mohli prosazovat svoje politické cíle. A ty věci nejsou jenom na papíře, některé už jsou schválené a všechny tyhle věci my musíme odmítnout.

Zůstaňme u EU, netajíte se tím, že bychom v ní neměli být. Proč?

Přijetím Lisabonské smlouvy jsme ztratili právo veta v mnoha klíčových oblastech, jako je migrační a azylová politika. Například migrační kvóty se tak mohou přijmout bez našeho souhlasu. Podle nás byla chyba, že se tato smlouva přijala bez referenda. Zásadním způsobem se za zády lidí změnila pravidla hry.

Jakou nabízíte alternativu?

Bylo by nám lépe, kdybychom přestoupili do Evropského sdružení volného obchodu. Automaticky bychom si zachovali členství v schengenském prostoru, který nám zajišťuje volný pohyb, a v evropském hospodářském prostoru, který zajišťuje ekonomické svobody. To jsou ty základní dobré myšlenky evropské spolupráce.

Takže byste se nebránil referendu o vystoupení z EU?

Jsme příznivci švýcarské demokracie, kdy Švýcaři mohou nasbírat určitý počet podpisů a zrušit chybné rozhodnutí svých politiků, ať už vlády, nebo parlamentu. A proto nám přijde rozumné, aby existoval zákon o obecném referendu, aby každou otázku, kde si lidé sesbírají dostatečný počet podpisů, následně občané mohli zodpovědět v referendu.

Referendem byste chtěl řešit třeba i přijetí eura?

Určitě, ve Švýcarsku se to osvědčilo. Ukazuje se, že zapojení občanů do vládnutí nejenom jednou za čtyři roky napomáhá tomu, že je větší kontrola nad politiky, že se nedělají tak chybná rozhodnutí a že Švýcarsko mohlo od té chvíle směřovat až do současného stavu. Určitě bychom si všichni rádi žili v takovém blahobytu jako ve Švýcarsku.

Před volbami vždy slýcháme, že jsou o budoucnosti. Jak má ale volič uvěřit, že vy jste ta správná alternativa?

Mezi námi a zbytkem těch stran, které jsou teď ve Sněmovně, je obrovský rozdíl ve dvou otázkách. Zaprvé, nikdy jsme nebyli ve vládě a nemohli jsme voliče zklamat tím, že bychom naší politikou porušovali naše sliby. Zároveň na rovinu říkáme, že nejsme nadlidé, kteří mají dostat čtyřletý mandát a vládnout si bez kontroly. Chceme lidem dopřát nástroj obecného referenda, což by jim mohlo alespoň trochu navrátit důvěru.

Jste lídr v Jihočeském kraji. Co nabízíte jeho obyvatelům?

My jim nabízíme to, co se týká celé republiky. To, co Jihočechy zajímá a potkávám se s tím, je, že se tu snižuje dostupnost zdravotnické péče. A je to dáno i tím, že náš kraj má nejmenší hustotu zalidnění. Proto chceme odbourat byrokracii související se zřizováním ambulančí.

Jak by to fungovalo?

Máme na to recept. Je potřeba změnit preatestační vzdělávání, aby si lékaři mohli snáze otevírat svoje ambulance v regionech, protože dneska je to nutí, aby si část období před atestací odsloužili ve velkých nemocnicích. Často tam ale zůstávají a potom nejsou v regionech.

Nelze se nezeptat na dopravu. Kde vidíte priority v této oblasti? Dálnice D3 v kraji roste, staví se obchvaty.

Otázka státu je právě dostavba dálnice D3. Na D4 se ukázalo, že PPP projekty jsou dobrá cesta, a měli bychom se tím inspirovat u dalších obdobných staveb. Současně už existují i plány na dálnici spojující Plzeň a Jihlavu, která povede ze západu na východ kraje. Ta by mohla zásadně zvýšit konkurenceschopnost našeho regionu. Je ale potřeba zajistit obslužnost i na menších silnicích a aby automobilová doprava zůstala dostupná.

Co by dostavbu D3 a dalších tepen mohlo urychlit?

Myslím, že byla prováhána příležitost ve stavebním zákoně odstranit to, aby se mohli různí aktivisté přihlašovat v každém stupni řízení a napadat třeba právě stavbu dálnice D3 ve Středočeském kraji. Z toho důvodu se tam zatím ještě nebuduje, ale vypadá to slibně. Důležité také je, aby parlament vyvíjel tlak na to, aby se základní dopravní tepny staly součástí zákonů.

Velkým tématem je také energetika. U Temelína by mohl vzniknout první modulární reaktor. Jak to vnímáte?

Věřím, že u Temelína se tato stavba osvědčí. Na modulárních reaktorech je pozitivní, že bychom si je výhledově mohli dokázat v České republice budovat od A do Z a byli bychom tak absolutně energeticky nezávislí. A energetická nezávislost je klíčová z hlediska bezpečnosti a toho, aby nás nikdo nemohl ničím vydírat. Je tak v našem zájmu, abychom tyto zdroje dokázali budovat.

Co by se podle vás mělo změnit ve školství?

Musíme se začít soustředit na kvalitu, nikoliv na kvantitu. Neoslovují mě výkřiky pana premiéra, že musíme zvýšit procento vysokoškolsky vzdělaných lidí. Je potřeba, aby lidé, ať už absolvují jakékoli vzdělání, měli uplatnění na trhu práce. Chtěli bychom se také vrátit ke stavu před inkluzí. Ta nás stojí mnoho peněz, museli jsme najmout 30 tisíc asistentů a je to všechno na úkor kvality a rychlosti výuky. A ať se nám to líbí, nebo ne, tak ti nadprůměrní jsou motorem ekonomiky a nemůžeme si dovolit plýtvat jejich potenciálem.

Patřil byste mezi mladé poslance. Chtěl byste zvedat témata, která mladé zajímají?

Setkávám se s tím, že mladí dobře rozumí novodobým ohrožením svobody, jako je cancel culture či otázka kryptoměn. Také nechápou, jak je možné, že pachatel znásilnění odchází od soudu s podmínkou. Myslím si, že by se více měli trestat pachatelé násilných trestných činů, a ne to, že někdo něco napsal na Facebook. Chtěli bychom také dát bitcoin na roveň běžných měn.

Vedete kandidátku SPD, ale jste lídr Svobodných. Proč jste se rozhodli pro spojení?

Tyto volby jsou opravdu mimořádné, protože pokud se dál bude pokračovat, ať už v realizaci Green Dealu, nebo ve vytváření dluhů, které tady zanecháme pro budoucí generace, tak za čtyři roky může být hodně pozdě. Takže jsme si řekli, že teď tyto palčivé problémy opravdu vyžadují, abychom síly spojili a ne hazardovali s tím, že naše hlasy opět propadnou.

V některých krajích nemají Svobodní ani jednoho kandidáta. Jak přesvědčíte voliče, aby šli volit?

V některých otázkách máme s SPD různé názory, ale teď kandidujeme se společným programem, který je pro nás po čtyři roky závazkem. A ten je určitě nejbližší našim voličům. Pokud by naši věrní voliči chtěli volit Svobodné, tak je možné, aby si zřídili voličský průkaz a třeba si udělali výlet do jižních Čech.

Převzato z iDnes.cz

<https://svobodni.cz/novinky/chceme-lidem-doprat-nastroj-obecneho-referenda-rika-libor-vondracek>